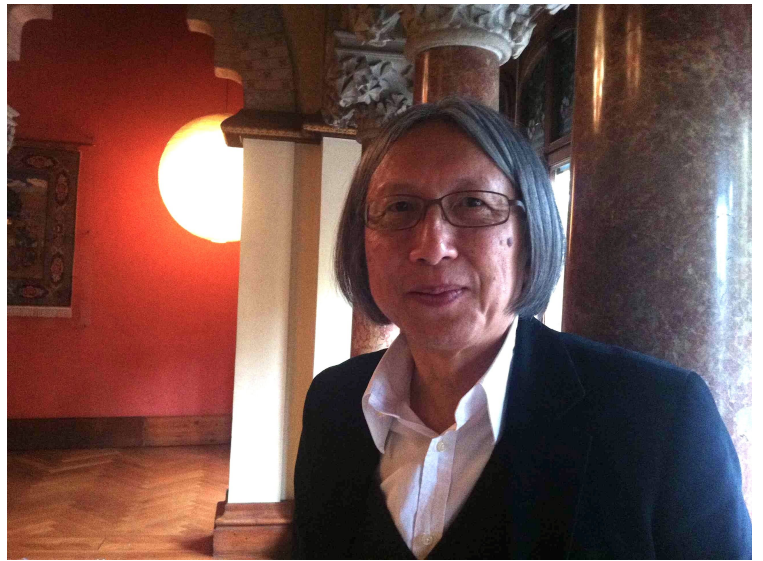

Chan Koonchung: 'A la Xina ser dissident no depèn de tu, depèn de l'estat'

Aquest autor xinès ha publicat 'Anys de prosperitat' (la Campana), una novel·la basada en la situació de la Xina actual, entre la prosperitat econòmica i el totalitarisme

Chan Koonchung és un escriptor nascut a Xangai i educat a Hong Kong, que està a Pequín des de l'any 2000. L'any 2009 va escriure una novel·la que parla de la Xina actual, d'aquesta Xina de prosperitat econòmica dins un sistema mancat de llibertats i on els drets humans no compten. La novel·la, molt fidel a la realitat actual, no s'ha publicat a la Xina, encara que hi ha entrat clandestinament via internet.

'Anys de prosperitat' (la Campana) s'ha comparat amb '1984' d'Orwell, amb 'Doctor Givago' de Pasternak i amb 'Un món feliç' de Huxley.

A Koonchung, que ha passat com un llampec per Barcelona, li ha arribat l'èxit internacional mercès a aquesta novel·la que ja es tradueix a una quinzena de llengües.

—Un dels protagonistes de 'Anys de prosperitat' és un escriptor que s'adona que alguna cosa no va a l'hora en una Xina en què el discurs oficial anuncia que l'economia mundial ha entrat en una època de crisi i ha començat l'era de la supremacia xinesa. Quan us en vau adonar, d'aquest fet?

—L'any 2008 vaig tenir la sensació vivíssima que la Xina es veia a si mateixa d'una manera diferent. Fou una experiència sobtada; no sabíem ni com havia passat: la mentalitat dels xinesos havia canviat. És un fet molt recent perquè a mitjan dècada passada, devers el 2005-2006, encara hi havia la percepció que la gent de la Xina anava més endarrerida que no la gent de Hong Kong i de Taiwan. I de sobte la percepció s'havia capgirat, la mentalitat dels xinesos havia canviat. Era tan viva, tan intensa, aquesta percepció que em vaig posar a escriure la novel·la per explicar-la. La vaig començar el gener del 2009 i la vaig enllestir en sis mesos.

—'Anys de prosperitat' s'ha etiquetat 'd'enjoli futurista', però la virtut del llibre és que capbussa el lector en la rabiosa actualitat de la Xina present...

—Justament. Jo volia escriure les coses que havia percebut el 2008, però no veia gens clar que hi hagués consens sobre la meua percepció, de manera que vaig situar l'acció al 2013; vaig construir una novel·la realista en un futur immediat, que hi afegia un altre estrat d'interpretació. Però sempre amb la voluntat de parlar des del present.

—Quan vau escriure la novel·la, pensàveu en un públic concret?

—La vaig escriure en primera instància per als meus amics intel·lectuals, que no són fàcils de complaure, per explicar-los que era així com veia la Xina d'avui.

—Que no és la Xina que esbomba el govern...

—L'estat en presenta una versió oficial, la que el legítima a mantenir-se al poder i a monopolitzar-lo. Amb aquesta finalitat han d'eliminar-ne algunes perspectives diverses, però hi ha gent decidida a alterar aquesta versió. Tot i així, la propaganda estatal ha fet bé la feina, perquè em fa l'efecte que, com més va, més gent es creu que no hi ha cap més alternativa real, i que ja li està bé això que té ara.

—Actualment residiu a Pequín, oi?

—Vaig néixer a Xangai, però m'estic a Pequín des de l'any 2000.

—I no heu sofert represàlies per la publicació de la novel·la?

—No. Potser perquè no s'ha publicat mai a la Xina; no hi ha hagut cap editor que l'hagi volguda publicar. S'ha publicat a Hong Kong i a Taiwan. La premsa xinesa se'n va fer ressò abans que el govern ho pogués evitar i això va suscitar un cert interès. De manera que algú va transcriure la novel·la i la va publicar a internet, en una versió que va traspasar el tallafocs i ara es pot llegir en alguns blocs i en algunes pàgines.

—El Premi Nobel de la Pau 2010, Liu Xiaobo, fou empresonat per haver demanat reformes democràtiques. Us preocupa que us pugui passar res semblant?

—No he tingut cap maldecap fins ara. Però és cert que Liu Xiaobo ha passat onze anys a la presó per les seves opinions. A la Xina ser dissident no depèn de tu, depèn de l'estat. Són selectius.

—Aquesta imatge d'una Xina pròspera no és solament cosa del govern, també hi ha moltes veus a Occident que la pregonen, passant per alt que la llibertat no s'hi respecta. Com veieu aquesta complicitat d'Occident amb la Xina actual?

—El món occidental no és un bloc monolític. De fet, una part important de la societat internacional continua denunciant la vulneració dels drets humans. Però la comunitat internacional no podrà canviar la Xina amb denúncies i prou. I el canvi econòmic també té elements positius; per exemple, que els dirigents vetlessin perquè la Xina no es veiés com un 'imperi malvat'. Abans d'aquest canvi

la situació dels drets humans era pitjor. La situació, tanmateix, va empitjorar el 2008. Ara, qui sap si no es tornarà a girar la truita, i gent tan valenta com Liu Xiaobo o Ai Wei Wei marcaran el país. Aquests personatges són una gran lliçó d'allò que no s'ha de fer. La Xina pot aprendre'n, d'aquests exemples, d'aquests errors.

—Per què dieu que la situació va empitjorar el 2008?

—Des del 2008 la idea d'una societat harmoniosa es va traduir en visions contraposades, polèmiques. Aquest aparell coercitiu per a promoure l'harmonia va portar casos terribles. Un exemple: un crític de Pequín, que feia anys que vigilaven, treballava al Districte A (el vigilaven uns) i residia al Districte B (el vigilaven uns altres). Doncs els que el vigilaven al Districte B el van segrestar, el van posar a la presó i li van trencar l'esquena. Obsedits, es robaven els casos els uns als altres.

—I en tot això, quin paper hi tenen els intel·lectuals?

—Els intel·lectuals, de fet, són funcionaris estatals. Obtenen compensacions, si no van contra l'estat. Els intel·lectuals no estan organitzats a la Xina.

17 novembre 2011

Una notícia de VilaWeb.cat
Edició GENERAL
<http://www.vilaweb.cat>
[Enllaç permanent](#)